

Πλούσιοι και Φτωχοί, του Γρηγορίου Ξενόπουλου

Η υπόθεση του βιβλίου

Στο βιβλίο «Πλούσιοι και Φτωχοί» ο Ξενόπουλος βάζει όλο του το ταλέντο και μας διηγείται την ιστορία του Πώπου Δαγάτορα, γιου ενός εύπορου ζακυνθινού ξυλέμπορα. Η ιστορία στηρίζεται στη φιλία του Πώπου με τον γείτονα και συμμαθητή του, Αντώνη Ρούκαλη. Οι δύο πολύ καλοί φίλοι με φόντο τη Ζάκυνθο και έπειτα την Αθήνα μεγαλώνουν και ωριμάζουν. Η εξέλιξη της κοινωνικής θέσης του καθενός σε συνδυασμό με τις διαφορετικές αντιλήψεις τους, δημιουργούν ένα ανεπανόρθωτο χάσμα ανάμεσά τους. Το κυρίαρχο θέμα, όμως, του βιβλίου δεν είναι αυτό. Ο Πώπος αφού μπλέκεται με τον σοσιαλισμό προσπαθεί να δώσει απάντηση σε ένα φλέγον ερώτημα: Υπάρχουν «εκ γενετής» φτωχοί και πλούσιοι; Θα μπορέσει να το κατορθώσει ή κάτι θα συμβεί;

Σμυλάνη Χριστίνα

Διαβάζοντας το βιβλίο «Πλούσιοι και Φτωχοί» του Γρηγορίου Ξενόπουλου αντλούμε πληροφορίες σχετικά με τη θέση της γυναίκας και του άντρα εκείνης της εποχής.

Οι μόνες πληροφορίες που παίρνουμε για τον άντρα είναι ότι τα βάρη του γάμου τα σήκωνε αποκλειστικά και μόνο αυτός. Αυτός είχε την υποχρέωση να συντηρεί τη σύζυγό του, ανάλογα με την κοινωνική της θέση, και να μεγαλώνει με ανάλογο τρόπο και πάλι τα παιδιά του, σε αντίθεση με την γυναίκα, η οποία δεν εργάζεται, αλλά παραμένει με την οικογένειά της, ώσπου να παντρευτεί. Σύνηθες φαινόμενο ήταν και η απασχόλησή της με την τέχνη. Στο βιβλίο μάλιστα βλέπουμε την Κλεμεντίνα να παίζει πιάνο. Ακόμα ο θεσμός της προικοδότησης των θυγατέρων ήταν πολύ σημαντικό. Η προίκα της γυναίκας αποτελούσε τη συνεισφορά της στον οικογενειακό προϋπολογισμό και μια ελάφρυνση του συζύγου από τα οικονομικά βάρη της οικογένειας. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονίσουμε ότι η απροίκιστη ήταν κοινωνικά κατώτερη και δύσκολα βρισκόταν γαμπρός να τη ζητήσει σε γάμο. Κλείνοντας να αναφέρουμε ότι στο ενδεχόμενο κάποιου προξενιού, ζητούν τη συγκατάθεση της γυναίκας και δεν της επιβάλλουν όποιον γαμπρό θεωρούν οι ίδιοι άξιο ή κατάλληλο.

Σμυλάνη Άννα

Περιγράψτε τα συναισθήματα και τις σκέψεις που σας προκάλεσε το βιβλίο.

Ως αναγνώστης του βιβλίου του Γρηγορίου Ξενόπουλου «Πλούσιοι και Φτωχοί» μπορώ να πω με σιγουριά ότι δικαίως χαρακτηρίζεται ο παραπάνω συγγραφέας εισηγητής της αστικής πεζογραφίας, αφού αναφέρεται με ευστοχία στο αστικό περιβάλλον της Ζακύνθου, στις συνήθειες, τα ήθη, τις αντιλήψεις των ανθρώπων της αστικής τάξης. Ο συγγραφέας θίγει ζητήματα κοινωνικής ανισότητας και προσπαθεί να απαντήσει σε ένα φλέγον ερώτημα: αν γεννιέται κάποιος πλούσιος ή φτωχός και αν αυτό το χαρακτηριστικό μπορεί να διαχωρίσει τους ανθρώπους σε δύο ράτσες.

Το βιβλίο έχει ως κέντρο τη φιλία του Πώπου Δαγάτορα με το γείτονά του Αντώνη Ρουκάλη και με φόντο τη Ζάκυνθο αρχικά και την Αθήνα στη συνέχεια συγκρίνεται ο

διαφορετικός τρόπος σκέψης των δύο νέων και παρουσιάζεται η εξέλιξη της κοινωνικής θέσης του καθενός.

Ο Πώπος παρουσιάζεται από τον συγγραφέα ως ένας αφελής και αγαθός νέος, χαρακτηριστικά, που ευαισθητοποιούν εμάς τους αναγνώστες, επειδή ο Πώπος καταφέρνει, παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η οικογένειά του έπειτα από την καταστροφή του μαγαζιού τους, να σπουδάσει και γενικά να ακολουθήσει και να πετύχει τους σκοπούς του. Αυτό μας συγκινεί και μας κάνει να συμπονέσουμε και να θαυμάσουμε τον ήρωα, επειδή κατάφερε παρ' όλες τις δυσμενείς καταστάσεις, που επικρατούσαν, να επιτύχει στο σκοπό. Η στάση του μας δίνει κίνητρο, ειδικότερα σε εμάς τους νέους, να μην το 'βάζουμε εύκολα κάτω' και να επικεντρωνόμαστε στην πραγματοποίηση των επιθυμιών μας.

Το βιβλίο αυτό, όμως, θέλει να διαμορφώσει και την πολιτική μας στάση, παρουσιάζοντας μέσω κάποιων γεγονότων το κίνημα του σοσιαλισμού. Τέτοια γεγονότα είναι, για παράδειγμα, το γεγονός της ίδρυσης ιδιωτικών τραπεζών από πλούσιους ομογενείς, το επεισόδιο του Πώπου, που προπαγανδίζει στα παιδιά το σοσιαλιστικό περιοδικό εν ώρα μαθήματος με αποτέλεσμα την αναφορά του στο υπουργείο, η κυκλοφορία της εφημερίδας «Νέον Φως» με αναρχοσοσιαλιστικές ιδέες, το κλείσιμο της εφημερίδας, επειδή ορισμένα άρθρα της έθιγαν το πρόσωπο του βασιλιά. Όλα αυτά είναι γεγονότα και ονόματα της πραγματικότητας, όταν δηλαδή πρωτοπαρουσιάζεται ο σοσιαλισμός στην Ελλάδα. Ο θάνατος του ήρωα στη φυλακή μας συγκινεί και μας υποδεικνύει ότι κυριαρχεί πάντοτε η άποψη του δυνατότερου, ακόμη κι αν μια μεγάλη μερίδα ανθρώπων διαφωνεί.

Συμπερασματικά, το βιβλίο διαδίδει πολλές ιδέες και θέλει να αφυπνίσει τους αναγνώστες, προβληματίζοντας για φλέγοντα πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα, αλλά και να συγκινήσει. Ακόμη, μας δίνει κίνητρο να πολεμούμε για τα πιστεύω μας και τις επιθυμίες μας και να μην τα εγκαταλείπουμε εύκολα. Τέλος, θα ήθελα να πω ότι ο συγγραφέας κατάφερε με δραματικό τρόπο να μας μυήσει στα γεγονότα που συνέβαιναν και να μπούμε στην θέση των ηρώων κατανοώντας τα προβλήματά τους, αλλά και να τα συσχετίσουμε με επίκαιρα προβλήματα. Είναι ένα ιδανικό βιβλίο για κάθε εποχή και όποιος το διαβάσει είναι πολύ τυχερός!

Ουζουνάκη Αγγελική